

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ФІЗКУЛЬТУРНИХ КАДРІВ У НОВИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ В УКРАЇНІ

ІРИНА ЛИСЕНКО

*Український державний університет фізичного виховання
і спорту*

Формування нового інформаційного, політичного, економічного простору викликала підвищену потребу підготовки дипломованих фахівців відповідної кваліфікації. В цих умовах для галузі "Фізична культура і спорт" проблеми людського фактору набувають стратегічного значення. Оскільки наявність компетентних та висококваліфікованих кадрів може забезпечити основу для зміцнення здоров'я населення, підвищення ефективності діяльності фізкультурно-спортивних організацій, впровадження нових економічних механізмів управління та ін.

Широкий спектр спеціальностей та профілей підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в різноманітних організаціях, закладах і установах у теперешній час не в повній мірі забезпечує умови для реалізації Державної політики в галузі фізичної культури і спорту.

Слід відмітити, що традиційні напрямки підготовки спеціалістів у сучасних умовах потребують конкретизації змісту їх знань та вмій з урахуванням нових потреб "ринку попиту", створеного у країні.

Разом з цим, вивільнення спеціалістів в силу різноманітних обставин

(скорочення, звільнення в наслідок закриття закладу та ін), а також підйом масової фізичної культури, поголовне заохочення нетрадиційними методами оздоровлення висувають

необхідність створення системи перепідготовки кадрів, що мають непрофільну вищу та середню освіту.

Усе вищезгадане визначає необхідність створення розвитку вітчизняної системи післядипломної освіти фізкультурних кадрів. Така система вже ефективно функціонує у розвинутих країнах, має достатнє правове, фінансово-економічне, структурно-організаційне, кадрове, матеріальне інформаційне забезпечення.

Разом з цим, останнім часом, у вітчизняній літературі з'явилась тенденція до розгляду проблем післядипломної освіти у ракурсі традиційного освітлювання системи підвищення кваліфікації спеціалістів з вищою освітою, не зупиняючись на інших видах і формах післядипломної освіти, утягуючих у процес освіти фахівців, що мають середню та середню-спеціальну освіту. Існуюча сьогодні різноманітність поглядів на проблему організації післядипломної освіти не дає громадській практиці достатньо чітких орієнтирів (В.Г.Онушкін /1987/, О.П.Владіслаєв /1987/, Є.П. Каргаполов /1990, 92/). Оскільки в Україні післядипломна освіта ще не зайняла місце у системі підготовки фізкультурних кадрів, також не отримала відбиття у нормативно-правових документах.

Аналіз законодавчих і нормативних документів загальних проблем післядипломної підготовки дозволили установити відсутність ідентичності у розумінні його суті і змісту. Виходячи з цього, нами було сформульовано уніфіковане визначення його цільової спрямованості забезпечити підготовленість людини до виконання змінених професійних функцій, його особистого і соціального розвитку, творчу самореалізацію і соціальну адаптацію до умов ринкових відносин. Ця мета реалізується за допомогою таких форм спеціалізація, клінічна ординатура, стажування, підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів.

Встановлено, що у галузі фізичної культури і спорту на сьогоднішній день традиційно використовуються наступні організаційні структури у системі підвищення кваліфікації

ФПК, ВШТ при університеті фізичного виховання і спорту, та інших фізкультурних вузах; аспірантура і докторантура.

Водночас, аналіз публікацій і особисті соціологічні дослідження дозволили встановити, що лише 50% слухачів ФПК знайшли актуальним зміст дисциплін учбового плану, 37% - вважають форми та методи проведення лекційних занять не ефективними і застарілими, рівно як і форми проведення практичних і семінарських занять, 34% слухачів відмітили, що знання, отримані на ФПК лише частково знадобяться у їх подальшій праці. Практика показує, що слухачі ФПК мають дуже смутну уяву про зміст учбового плану.

В зв'язку з цим, існуюча система традиційного підвищення кваліфікації фізкультурних робітників сьогодні потребує серйозної реорганізації. В якості ефективної міри удосконалення роботи у межах традиційних форм підвищення кваліфікації ряд авторів (Ю.О.Резніков /1990/, В.О.Парфьонов /1984/, В.К. Кузнецов /1996/, С.І. Змеєв /1988,90,95/, В.І.Жолдак, В.І.Гончаров /1990/, Ю.Г.Барабаш /1992/) пропонують наступні напрямки: - створення виїзних занять, нарад, курсів з підвищення кваліфікації безпосередньо на підприємстві, у фізкультурних організаціях, учбових закладах і установах; - розробка нового напрямку педагогіки - андрологіки; - впровадження початкового або попереднього тест-контролю.

Таким чином, вивчення літературних джерел та проведення соціологічних досліджень дають засади вважати, що проблема післядипломної фізкультурної освіти є новим напрямком досліджень у сфері фізична культура і спорт, недостатньо дослідженим і розробленим.

Слід визнати, що у даній області освіти доки більше проблемних питань, ніж їх продуктивних рішень. Впровадження ринкової економіки та встановлення жорстокої конкуренції в галузі фізична культура і спорт ставлять перед фактом мету - сформувати особистий стиль професійної діяльності з урахуванням постійно розвиваючихся знань у цій області.

З цієї та багатьох інших причин створення і розвитку післядипломної освіти фізкультурних кадрів набувають особливої актуальності.

The course on the activating the human factor has principle significance in the general work as to fundamental alteration of control system in Ukraine. Important role in the matter of the rise of the personally level belongs to the scientific research in the field of training of afterdiploma education specialists.

The modern practice of physical - education work dictates the necessity not only of the training specialists with different volume and level of knowledge, but also the ensuring conditions for afterdiploma education.

Our analysis lawgiver's and legal's document shows the afterdiploma consistor: - the specialize; - the clinic ordinatyre; - system of upgrading; - system of overpreparation specialists; - length of service.

КВАЛІМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ КНИЖКОВИХ ВИДАНЬ СПОРТОВОЇ ТЕМАТИКИ

МАРІЯ МАРТИНЮК

Українська академія друкарства

Становлення України як олімпійської держави зумовило потребу в спеціальній літературі для спортсменів.

Серед видань про спорт і фізичну культуру українському книжковому ринку привертають увагу книжки київського видавництва "Олімпійська література". Тут побачили світ книжки різноманітної тематики і різного цільового призначення: підручники і навчальні посібники для початківців у професійному спорті, монографії і довідники